

VBG-scholen zoeken samenwerking met lokale partners

'MIP maakt de school groter'

Groene onderwijsinstellingen konden dit voorjaar een meerjarig investeringsprogramma (MIP) opstellen voor de aanpak van praktijkleren. Volgens de Vereniging Buitengewoon Groen, die zo'n programma maakte voor vmbo-groenafdelingen, biedt de MIP nieuwe kansen. Hoe gaan de VBG-scholen om met de MIP?

De vmbo-groenafdelingen van Het Hooghuis in Oss en CC Schaersvoorde in Aalten zijn mooie voorbeelden van hoe in het vmbo groen gezocht wordt naar een vernieuwde aanpak van praktijkleren. Zij richten de blik naar buiten. Ze zoeken naar onderwijs in nauwere samenwerking met lokale

groene partners. Het is een vorm van ondernemend leren - onderwijs waarbij leerlingen initiatief tonen en verantwoordelijkheden aangaan - die in de situatie waarin bekostiging van praktijkleren wegvalt, nieuwe betekenis heeft gekregen. Het bestuur van de Vereniging Buitengewoon Groen heeft dit voorjaar, zoals alle groene onderwijsinstellingen, een meerjarig investeringsprogramma (MIP) ingediend bij het ministerie van Economische Zaken. Binnen de kaders van dit MIP VBG stelt elke school, aangesloten bij de vereniging, een plan op hoe zij samenwerking in haar omgeving en participatie van het bedrijfsleven wil organiseren.

Even rendementsvol

Alle 34 VBG-scholen (vbgscholen.nl) werken met lokale partners de komende jaren aan vernieuwing van samenwerking. De bijdrage van die partners zal in vrijwel steeds in kind zijn (in tegenstelling tot in cash) door inzet van personeel en beschikbaar stellen van middelen. "De groene afdelingen voelen zich uitgedaagd, zeker ook omdat de inzet door vmbo-leerlingen niet door alle partners als even rendementsvol wordt gezien."

Partners zijn bijvoorbeeld groene bedrijven, van hoveniersbedrijf en zorgboerderij tot kanobedrijf en dierenartspraktijk), (semi)overheid, verenigingen zoals NME-centra, burgerinitiatieven en onderwijs. Hoe de bijdrage aan het onderwijs op de groene afdeling door de partners eruit gaat zien, is per partner en per VBG-school verschillend.

Groenleerlingen van CC Schaersvoorde maken onder leiding van een stratenmaker straatwerk bij een verzorgingshuis

Verlangen

VBG-scholen zoals Het Hooghuis en CC Schaersvoorde hebben ervaringen met de vernieuwde samenwerking opgedaan. Dit gebeurde in eerste instantie met elf andere scholen in het Kigo-project 'VBG-scholen, buitengewoon in wijk en regio', in 2010 en 2011.

Ze zijn verder gegaan. Het Hooghuis noemt haar aanpak 'buitenschools praktijkleren' (BPL). Pieter Eijkhout, sinds 2012 teamleider vmbo groen, legt uit wat er gebeurt binnen de kleine afdeling (vorig schooljaar dertien leerlingen in het derde jaar). Voordien waren alle praktijklessen op school, maar met ondersteuning van CPS is het curriculum aangepast zodat onderdelen met bedrijfsleven kunnen worden verzorgd. Doel daarvan is steeds de leerlingen adequaat voor te bereiden op het geglobaliseerde competentiegerichte examenprogramma landbouwbreed en op een vervolgopleiding.

De school kwam een samenwerking overeen met landwinkel Spierings en groentekwekerij Van de Linde. De leerlingen gingen in twee groepen twee keer vijf weken een ochtend per week naar de bedrijven. "We brengen leerlingen in een situatie dat ze iets kunnen meemaken", zegt Eijkhout. "Ze krijgen zo de kans om de passie van de groene beroepsgroep te proeven. We kweken als het ware verlangen naar deze sector."

Ondernemers reageerden enthousiast. "Mijn ervaring met jonge werknemers en vakantiëkrachten is dat ze kampen met motivatieproblemen. Het ontbreekt ze aan liefde voor de groene sector", zei een van hen. Maar de leerlingen van Het Hooghuis waren voor hem een verademing. Dit jaar breidt de groene afdeling de pilot uit.

Verdubbeld

De groenafdeling van CC Schaersvoorde had in 2011 een tekort aan vakdocenten. Met de succesvolle Kigo-ervaringen in gedachten heeft

Cees de Jong en Susan Potiek zijn consultant bij CPS;
Cees de Jong is secretaris van de Vereniging Buitengewoon Groen

de school contact gezocht met ondernemers in de regio. De school onderscheidde in het curriculum onderwerpen die door experts uit de praktijk verzorgd konden worden. Bijvoorbeeld kaasmaken, wijn telen, varkens houden of onderhoud van groen. "De leerlingen gingen rond in de regio", vertelt Wim Meijnen, projectleider innovaties en externe contacten op de school. "Ze gingen letterlijk de boer op."

Hij denkt dat de aanpak om met externe mensen onderwijs vorm te geven de ontwikkelingen op school heeft versneld. "We moesten op een andere manier nadenken over goed onderwijs." Het vraagt extra werk en goodwill van de medewerkers. Maar, zegt hij, "het is fantastisch dat het resultaat zo snel zichtbaar is. De leerlingen zijn praktisch bezig en doen een veelheid aan ervaringen op." Bovendien is in drie jaar tijd het leerlingenaantal voor de afdeling groen verdubbeld.

Vergeving

Eijkhout en Meijnen zijn enthousiast over het succes. "Het Kigo-project heeft ons op het spoor gezet", denkt Meijnen. "Wij hebben als school onze verantwoordelijkheid genomen om te blijven opleiden voor de groene sector," zegt Eijkhout. Mooi dat dan bijna honderd procent van de groene vmbo'ers doorstroomt naar groen mbo, maar eigenlijk vindt hij dat niet genoeg. "Onze ambitie is nu om méér leerlingen te interesseren voor ons brede programma."

De aanpassingen die de VBG-scholen met de MIP-plannen in het curriculum maken, kunnen nog vraagtekens opleveren bij de onderwijsinspectie en voor de urenverantwoording. Maar het is beter achteraf vergeving te vragen dan vooraf toestemming. ■

Kijk voor links bij dit artikel op www.groenonderwijs.nl > vakblad editie 9

MEERJARIG INVESTERINGSPROGRAMMA

Onderwijsinstellingen zijn dit voorjaar opgeroepen meerjarige investeringsprogramma's (MIP's) in te dienen. Ze beschrijven daarin hoe ze praktijkleren willen aanpakken nu bekostiging gaat wegvallen. Het bestuur van de VBG heeft een meerjarig investeringsprogramma 2013-2015 voor de VBG-scholen opgesteld. De regeling stelt deze scholen in staat om voor hun groene vmbo-afdeling lokaal samenwerking te ontwikkelen. Dit najaar zijn er MIP-voorbereidende bijeenkomsten en op de algemene ledenvergadering, 15 november in Oss, is de formele aftrap.